

TURIZAM KAO SNAGA ZA GLOBALNI MIR

AJAY PRAKASH

Turizam je značajna privredna delatnost, koja je i složena jer, za razliku od većine drugih ne stvara jedan jasan proizvod. Sadrži mnoge sastavne delove, uključujući smeštaj, prevoz, atrakcije, turističke kompanije i još mnogo toga. Turizam obuhvata široku grupu poslovnih aktivnosti usredsređenih na zadovoljavanje kupaca i stvaranje specifičnih iskustava za njih. Predstavlja jedinstvenu privrednu oblast. Jedinstvena je jer je to aktivnost koja potpuno zasnovana na povezivanju ljudi izvan svih granica koje počivaju na rasi, veri ili nacionalnosti i na unošenju radosti u njihove živote.

Indija je preuzela predsedavanje prestižnom organizacijom G20, što predstavlja savršenu priliku da se pred svetom naglašeno predstavi sve što Indija može da ponudi. Naše tradicionalne vrednosti, naš Sanskar univerzalne ljubavi i bratstva, tolerancije i prihvatanja, prihvatanja jedinstva u različitostima i dobrodošlice gostima sa izrazom Atihi Devo Bhava su dar Indije svetu. Ovo je prilika da se pojača ono što bih nazvao našom „kulturnom diplomatijom“ – da predstavimo svetu nove indijske vrednosti, znanje i liderstvo kroz inicijative između vlada i između ljudi.

Turizam nudi velike mogućnosti za ekonomije u povelju i zemlje u razvoju. Stvara radna mesta, jača lokalnu privredu i doprinosi razvoju infrastrukture; može pomoći u očuvanju životne sredine, kulturnih dobara i tradicija, smanjenju siromaštva i nejednakosti i zaceljivanju rana nakon sukoba. To je aktivnost koja ima kaskadni i multiplikativni efekat na mnoge druge privredne delatnosti, pružajući na taj način veliki podsticaj privredi.

Ekonomski aspekt i efekat turizma su dobro dokumentovani – čini skoro 10% globalnog BDP-a i zapošljava 1 od 10 osoba (naravno, ovo su brojevi pre Covid-a jer je industrija pretrpela veliki udar 2020. i 2021. godine) i tradicionalno je kriva rasta turizma uvek bila ispred krive rasta BDP-a za nekoliko procentnih poena.

Ali njegov uticaj daleko prevazilazi ekonomske koristi i vredi posmatrati turizam kao društvenu snagu, za razliku od tretiranja kao privredne oblasti, i kako ga možemo iskoristiti za uspostavljanje kulture mira.

Turizam predstavlja međusobno povezivanje ljudi kao i sa planetom. Kada putujete blagog srca i otvorenog uma, otkrivete da razlike koje nas naizgled dele blede u beznačajne pre svega u odnosu na zajedničke potrebe, težnje i želje koje su univerzalne među nacijama, rasama ili religijama. Svi želimo dobre domove, svetlu budućnost za našu decu, zdravo okruženje bez bolesti, čistu vodu, podršku naših zajednica... i mir. Svi delimo iste ideale, nade i težnje, a putovanja nas uče da različitost nije potrebna za antagonizam.

Mark Tven je vrlo dobro rekao: „Putovanja su pogubna za predrasude, netrpeljivost i uskogrudost, i mnogim našim ljudima su zbog toga preko potrebna. Široki, zdravi, dobrotvorni pogledi na ljude i stvari ne mogu se steći vegetiranjem celoga života u jednom malom kutku zemlje.“

Svima je očigledno da je mir preduslov za uspeh turizma, ali je i obrnuto isto tačno, da turizam takođe može biti moćna sila za negovanje mira. Ali prvo, hajde da redefinišemo mir. Mir mora biti obeležen prisustvom, a ne odsustvom – to nije jednostavno odsustvo rata ili sukoba; to je prisustvo tolerancije, prihvatanje ljubavi i razumevanja.

Dalaj Lama je rekao: „Mir ne znači odsustvo sukoba; razlike će uvek postojati. Mir znači rešavanje ovih razlika mirnim putem; kroz dijalog, obrazovanje, znanje i na human način.

Vizionar po imenu Louis D'Amore osnovao je pre 37 godina, 1986. godine, Međunarodni institut za mir kroz turizam ili IIPT. Osnovan je sa vizijom da turizam, jedna od najvećih privrednih oblasti, može postati prva globalna industrija mira uz čvrsto uverenje da je svaki putnik potencijalno ambasador mira.

IIPT ima samo jedan cilj – širenje svesti o moći turizma kao sredstva za mir. Cilj „Mira kroz turizam“ je da odstrani, ili barem umanji, uslove koji nas dovode do opažanja da je nasilje neophodno.

Pa kako da ovo uradimo?

Prvi korak je da shvatimo da možemo da napravimo razliku, da smo važni! Turizam je ogromna industrija; ako činimo 10% globalnog BDP-a sigurno smo industrija koja može da učini da se njen glas čuje i koja može da utiče na globalna dešavanja. Ali za to moramo da se udružimo i da shvatimo da imamo moć. Kao i druge industrije, i mi treba da lobiramo kod vlade kako bismo imali uticaj na političkom nivou.

Efekti klimatskih promena su svuda oko nas. Ono što nazivamo prirodnim katastrofama često je rezultat nekontrolisane ljudske aktivnosti – topljenje glečera, podizanje nivoa mora, nesezonske poplave i nekontrolisani požari, zagađenost vazduh i kontaminirane vode. Da li je to svet koji želimo da ostavimo našoj deci?

Zajedno sa 190 zemalja, Indija je potpisala obećanje COP 15 od 30 puta 30 – obećanje da će do 2030. godine sačuvati najmanje 30% globalnog biodiverziteta. To je korak u pravom smeru. Mnogo takvih koraka je potrebno za održivost Zemlje – još uvek jedinog doma za ljudska bića u ovom ogromnom univerzumu.

Moramo da pripremimo naše putnike i sebe da izvršimo promenu. Kao zainteresovane strane u poslovnim aktivnostima, moramo da ugradimo održivost i odgovornost u našu osnovnu poslovnu praksu. To može biti tako malo kao što je održavanje klima uređaja na 25 stepeni, gašenje svetla kada nisu potrebna, izbegavanje plastike za jednokratnu upotrebu ili kompulzivnog štampanja svakog dokumenta. To bi moglo biti veliko kao pretvaranje vašeg celokupnog voznog parka u električna vozila. Jednom kada krenete putem očuvanja, prilike će se stalno pojavljivati. Magična mantra je „Odbijte, smanjite, reciklirajte“.

Nikada ne potcenjujte moć pojedinca. Reka počinje kao kap, još nekoliko kapi se spaja i postaje mlaz, mlaz postaje potok i na kraju je moćna reka koja održava život dok ne krene i ne sretne se sa morem. Tako se rađaju i pokreti. Hajde da danas rešimo da radimo na odgovornijem turizmu koji je osetljiv na mir.

Još jedna oblast u kojoj turistička privreda može napraviti veliku razliku je unapređenje rodne ravnopravnosti. Skoro 65 – 70% radne snage u turizmu su žene, ali samo 12 – 13% njih je na odgovornim ili rukovodećim pozicijama. Žene čine skoro polovinu svetske populacije, ali nikada nisu imale jednaku šansu. „Beti padhao, beti bachao“ („Vaspitaj kćer, spasi kćer“) je odlična inicijativa, ali im takođe treba dati priliku da obrazovanje iskoriste. Brojne studije su dokazale da osnaživanje žena nije samo društveno ili politički korektno, već da zapravo vodi do zdravijeg rezultata.

Sledeći korak je da edukujemo naše putnike, da ih probudimo za višu paradigmu turizma. Ako putuju u novo mesto, moramo ih učiniti osetljivim za društvene i kulturne razlike, treba da stvorimo iskustva i situacije u kojima mogu pozitivno da komuniciraju sa lokalnom zajednicom, moramo ih ohrabriti da kupuju lokalne proizvode, probaju lokalnu hranu. Mnogo puta će ovaj pritisak poticati od samih putnika.

Današnji putnici su mnogo više upućeni u tehnologiju, svesniji su, pronicljiviji i mlađa generacija je mnogo svesnija ekološkog otiska bilo koje aktivnosti. Dakle, ako je to segment sa kojim želite da se povežete, sada je vreme da preoblikujete svoju poslovnu strategiju.

IIPT ima globalni program Parkova mira i posvetio je preko 450 Parkova mira širom sveta. Moramo stvoriti takve simbole da bismo ponovo potvrdili da je mir osnovno globalno pravo i da je Indija voljna i sposobna da predvodi.

U zaključku, predstavljam IIPT Kredo miroljubivog putnika kao prvi korak na putu korišćenja turizma za negovanje kulture mira.